

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/11943-11953

6.11.12

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4643
Konu : Soru Önergeleri

21.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/11/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-93241 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Muğla Milletvekili Ömer Süha ALDAN'a ait 7/11943, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/11944, Samsun Milletvekili Ahmet Haluk KOÇ'a ait 7/11945, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/11946 ve 7/11951, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/11947, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e ait 7/11948, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/11949, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'ya ait 7/11950, İzmir Milletvekili Birgül AYMAN GÜLER'e ait 7/11952 ve Sakarya Milletvekili Engin ÖZKOÇ'a ait 7/11953 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/11943 (2 Sayfa)
- 2- Görüş 7/11944 (2 Sayfa)
- 3- Görüş 7/11945 (2 Sayfa)
- 4- Görüş 7/11946 (2 Sayfa)
- 5- Görüş 7/11947 (1 Sayfa)
- 6- Görüş 7/11948 (1 Sayfa)
- 7- Görüş 7/11949 (1 Sayfa)
- 8- Görüş 7/11950 (3 Sayfa)
- 9- Görüş 7/11951 (4 Sayfa)
- 10- Görüş 7/11952 (6 Sayfa)
- 11- Görüş 7/11953 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Turhan TAYAN**
Bursa Milletvekili
Esas No : **7/11951**

Birleşmiş Milletler 2013 yılında gıda krizi yaşanabileceği konusunda uyarı yaptı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü FAO, dünya tahıl rezervlerinin tehlikeli ölçüde düşük olduğuna dikkat çekti.

Sıcaklık ve kuraklık, Amerika Birleşik Devletleri ve Ukrayna gibi gıda ihraç eden ülkelerde hasadı olumsuz etkilerken fiyatları da tırmandırıyor.

Birleşmiş Milletler, dünyada 870 milyon kişinin kötü beslendiğini, Ortadoğu'da ve Afrika'da gıda krizinin giderek büyüdüğünü belirtti. Gıda tüketimi artarken; üretim artmıyor, stoklar ize azalıyor.

Değişen iklim koşulları da diğer olumsuz bir etken, Dünyanın gıda bolluğunun kıtlık evresine girmekte olduğuna dikkat çekiyor. Çevreci örgütler, acil önlem alınmazsa küresel gıda temin sisteminin her an çökebileceğini, milyonlarca insanın aç kalabileceğini belirtiyor.

SORU 1) İklim değişikliği Türkiye'de hasadı nasıl etkiliyor?

SORU 2) Bakanlığınız bu durumda ne gibi bir önlem düşünüyor?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca iklim değişiklikleri ve özellikle kuraklığa yönelik önemli çalışmalar yürütülmekte ve bu kapsamda diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen çalışma ve projelere katkı sağlanmaktadır.

Bu kapsamda; Bakanlığımız koordinasyonunda; 2012/3191 sayılı Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ve Kuraklık Yönetimi Çalışmaları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmış ve bu karar doğrultusunda; Tarımsal Kuraklık Yönetiminin Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 18 Ağustos 2012 tarih ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Bakanlık merkezinde Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu kurulmuş ve bu kurula bağlı olarak çalışan "İzleme Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi" ve "Risk Değerlendirme Komitesi" oluşturulmuştur.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi'nde temel amaç; kamuoyunun bilinç düzeyini artırarak tüm paydaşların sürece dâhil edilmesiyle arz ve talep yönetiminin de dikkate alarak çevresel açıdan sürdürülebilir tarımsal su kullanım planlaması ile kuraklığın yaşanmadığı dönemlerde ileriye dönük gerekli bütün tedbirlerin alınmasını; kriz dönemlerinde ise, etkin bir mücadele programını uygulayarak kuraklığın etkilerinin asgari düzeyde kalmasını sağlamaktır.

Kuraklıkla mücadelede, kurak yıllarda alınması gereken tedbirlerden önce normal şartlardaki yıllarda alınması gereken tedbirler daha çok önem kazanmakta olup, "Kuraklık Eylem Planı" sadece kuraklık olduğu yıllarda alınacak önlemleri değil, kuraklık olmadan önce yağışlı yıllarda alınacak tedbirleri de içermektedir.

4 M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde faaliyet gösterecek olan “Kuraklık Test Merkezi” 2010 yılı Aralık ayında açılmıştır.

Küresel iklim değişiklikleri, doğal kaynakların korunması ve kuraklığa yönelik olarak Bakanlığımıza bağlı araştırma enstitülerinde ulusal ve uluslararası kaynaklı projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımızca ilk kez yapılan bir çalışma ile oluşturulan “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” kapsamında ilk olarak fark (prim) ödemesi verilen 17 ürünün yetişeceği uygun havzalar belirlenmiş ve 2010 yılından itibaren prim destekleri “Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” ne göre uygulanmıştır. 2012 yılında da devam eden uygulama ile üretim planlaması için önemli bir adım atılmış, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası oluşturulmuştur. Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli içerisinde oluşturulan Talep Tahmin Modülü ile geleceğe yönelik üretim, tüketim ve ihracat tahminleri yapılarak ülkesel politikalara yön verilmektedir.

SORU 3) 2012 yılında saman ithaline mecbur bırakılan Türk tarımının geleceğini nasıl görüyorsunuz?

SORU 4) Bu şartlarda üreticiyi destekleyici ve teşvik edici ne gibi programınız var?

CEVAP 3-4) Türkiye ekonomisi ve sosyal yapısında en önemli sektörlerin başında gelen tarım, yapısal değişim ve dönüşüm çalışmalarıyla beraber ortaya konulan etkin ve kararlı politikalar ve sağlanan desteklerle son 10 yıllık dönemde büyük bir çıkış yapan ve ekonomimize önemli katkılar sağlayan bir sektör konumuna gelmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadî bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda gününbirlik politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur.

Uygulamaya konulan yeni projeler ve sektöre sağlanan desteklerle;

- Tarım sektörü son 8 yılın 7'sinde büyüyerek yarım yüzyılın en istikrarlı dönemini yakalamış,
- Türkiye, 186 ülkeye 1.536 çeşit tarımsal ürün ihraç eden bir ülke konumuna ulaşmış,
- 62 Milyar Dolara ulaşan Tarımsal GSYH ile Türkiye, Dünya'da 7'nci sıraya, Avrupa'da 1'inci sıraya yükselmiştir.

Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi ve üretimin arttırılması amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Tarım sektörüne sağlanan destekler son 10 yılda önemli oranda arttırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. 2012 yılında 61 kaleme verilen tarımsal desteklerin 52 kalemi Hükümetlerimiz döneminde ilk kez başlatılmıştır. 2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal desteklerin, 2012 yılı sonunda 7,7 Milyar TL'ye ulaşması beklenmektedir. 2003-2012 yılsonu dikkate alındığında, tarım sektörüne Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı toplamda 50 Milyar TL'yi aşmıştır. 2012 yılı ürünleri için ise 9 Milyar TL'nin üzerinde tarımsal destek ödenmesi planlanmıştır.

Y M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca, hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir. Hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2012 yılsonu itibarıyla destek miktarının 2,2 Milyar TL'yi bulması beklenmektedir. Hayvancılığın toplam destek içerisinde payı 2002 yılında %4,4 iken, 2012 yılında %28'e ulaşmıştır.

Ayrıca, yeni işletme kuran veya kurulu işletmesinin kapasitesini arttırmak isteyen yetiştiricilere; Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile damızlık sığır yetiştiriciliği, damızlık düve yetiştiriciliği, büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ile büyükbaş ve küçükbaş hayvan besiciliği konularında düşük faizli işletme ve yatırım kredisi kullanılmaktadır. Faiz indirim oranları, yatırım konularına göre %25 ile %100 arasında değişmektedir.

Ülkemizde 2011-2012 döneminde kışın sert ve uzun geçmesi, ilkbahar yağışlarının bazı bölgelerde yetersiz olması, özellikle Orta Anadolu Bölgesi'nde kuraklık yaşanması ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde kış şartlarının sert geçmesi, bitkisel üretimde bazı ürünlerde üretimin düşmesine neden olmuş, çayır ve mera alanlarında ot boyları beklenen seviyelere ulaşmamış ve bitkiler erken kurumuştur. Ayrıca, hayvan sayısındaki artış nedeniyle yem bitkilerine olan talep artmıştır.

28 Ağustos 2012 tarihli 2012/3570 sayılı ve 07 Ekim 2012 tarihli 2012/3789 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile 81 ilimizde; 01 Ocak 2012 tarihinden 28 Ağustos 2012 tarihine kadar; sel-su baskını, fırtına, aşırı yağış, aşırı kar yağışı, dolu, don, kuraklık, yıldırım düşmesi ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları %30 ve daha fazla zarar gören gerçek veya tüzel kişi üreticilere düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları 1 yıl ertelenmiştir.

Saman fiyatları ile ilgili olarak; 09.08.2012 tarih ve 28379 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Bitki Karantinası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" gereğince Ülkemize sap, saman, ot ve yaprak ithalatı yasağı kaldırılmış olup, 02.09.2012 tarih ve 28399 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ithalat rejimi kararındaki değişiklik ile gümrük vergileri düşürülmüştür. Yapılan ithalat, piyasalarda olumlu etkiye sebep olmuş ve perakende sap, saman, ot ve yaprak fiyatlarında düşüş gerçekleşmiştir.

Ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması ve kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine destekleme uygulaması sürdürülmektedir. 2000 yılında 53.855 hektar alan için 10.741 çiftçiye toplam 2,4 Milyon TL ödeme yapılmış iken, 2012 yılında 602.610 hektar alan için 189.277 çiftçiye 293 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri kapsamında yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Verilen destekler sonucunda 2002-2011 döneminde;

- Yem bitkileri ekiliş alanı 1 Milyon 153 Bin hektardan, 2 Milyon 226 Bin hektara,
- Toplam ekilen alan içerisinde yem bitkileri ekiliş oranı %6,4'ten, %14,2'e yükselmiştir.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 2,3 Milyar TL destek ödenmiştir.

SORU 5) Muhtemel açlık karşısında ülkemizin temel gıda maddeleri stokları ne ölçüdedir?

CEVAP 5) Ülkemizde buğday üretimi 2010 yılında 19,6 Milyon ton ve 2011 yılında 21,8 Milyon ton olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılında ise üretimin TÜİK 2. tahminine göre 20,1 Milyon ton olması beklenmektedir. Ülkemiz buğday tüketimi 18-18,5 Milyon ton civarında olup, üretimimiz tüketimimizi karşılayacak düzeydedir.

2012 yılı TMO buğday stoku 3,1 Milyon tondur. Ayrıca piyasada 10-12 Milyon ton buğday stokunun olduğu düşünülmektedir. Bakanlığımızca gıda stoku ve olağanüstü durumlarda alınacak önlemlere ilişkin çalışmalar ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde sürekli yapılmaktadır.

Ayrıca, Uluslararası Gıda Politikaları Araştırma Enstitüsü'nün (IFPRI), "2012 Küresel Açlık İndeksi Raporu" nda; 1990-2012 döneminde Türkiye'nin, "Küresel Açlık İndeksini (GHI)" %50'den fazla azaltan 15 ülke arasında, Çin, Brezilya, Endonezya, Meksika gibi tarımsal potansiyeli yüksek ülkeleri geçerek en başarılı ülke olduğu ifade edilmiştir. Raporda, Türkiye'de Küresel açlık indeksinin; 1990 yılında 5,7, 2001 yılında 3,1 iken, 2012 yılında 1,5'e düştüğü belirtilmiştir.